

fluxus

JAARVERSLAG 2019

NIEUW THUIS

fotografie: Mike Brink

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

NIEUW THUIS

‘Nieuw thuis’ prijkt op de voorzijde van dit jaarverslag, want 2019 stond in het teken van huisvesting. Na een heftige strijd ging het Cultuurcluster definitief niet door en diende FluXus uit te kijken naar een andere oplossing. Deze werd gevonden in de monumentale Verkadefabriek aan de Westzijde. Dichtbij de Muziekschool en De Bieb en daarmee dichtbij ons ideaal van een gezamenlijke huisvesting. In de zomer verlieten wij onze panden aan Klaas Katerstraat en Hof van Zaenden.

Omdat de verbouwing van de Verkadefabriek trager verliep dan gepland, hebben we in het najaar van 2019 veel moeten improviseren. Maar, de ‘winkel’ bleef geopend! Soms met stof in het haar of verwarmd door tijdelijke straalkachels. Het uiteindelijke resultaat mag er zijn: een prachtige, nieuwe, culturele huiskamer van Zaanstad.

PARTNER VOOR ZORG & WELZIJN

2019 was ook het jaar waarin FluXus liet zien een betrouwbare en gewaardeerde partner te zijn voor organisaties in de zorg en het sociale domein. Investerings in een nieuw programma voor mensen voor wie de toegang tot kunst en cultuur niet vanzelfsprekend is, wierpen hun vruchten af. Er ontstonden initiatieven als meezingfeesten voor nieuwkomers en Zaanlanders, activiteiten in Poelenburg samen met het Sportbedrijf en een dagopvang met theaterlessen samen met Odion.

Otto Berg
Directeur FluXus

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

FLUXUS ONDERWIJS

In 2019 verstevigde FluXus de relatie met de scholen en de koepels Agora en Zaan Primair. Samen met de laatste twee ondersteunde en inspireerde FluXus de scholen om zich verantwoordelijk te voelen voor hún cultuureducatie. Met de basis vanuit het Cultuurmenu en de Brede School, realiseren ze in co-creatie met cultuurmakers hun ambitie via Cultuureducatie met Kwaliteit.

Met ingang van 2019 heeft elke school in Zaanstad een eigen accounthouder voor cultuureducatie: een eigen cultuurexpert. Deze cultuurexpert inspireert, ondersteunt, faciliteert en begeleidt bij de organisatie en realisatie van een samenhangend cultureel programma binnen- en buitenschools. Met het vernieuwen van de FluXus website tonen we de mogelijkheden voor cultuur-educatie. Voor het onderwijs én voor cultuurmakers.

Met het voortgezet onderwijs werkt FluXus Onderwijs samen binnen CKV. We vernieuwen bestaande projecten en versterken creativiteitsontwikkeling in het vmbo door het praktische aan het creatieve te koppelen.

Cultuurexpert Anouk Diepenbroek

Cultuurexpert Ester Stoelinga

Cultuurexpert Nicole Zijlemaker

Cultuurexpert Marijke van de Haterd

ZAANS GEMAAKT

Cultuurmaker Astrid Poot (van o.a. KlooiKoffers en Maken in de klas) ontwikkelde samen met vier Zaanse pilotscholen de lessenserie Zaans Gemaakt. Dit zijn gratis lessen voor groep 1 tot en met 8m die hun oorsprong vinden in het rijke Zaanse industriële erfgoed. Leerlingen leren hoe de industrie in de Zaanstreek is ontstaan, en waarom. Met eenvoudige materialen ontdekken ze hoe boten werden gebouwd, hoe molens werken en hoe je zelf bioplastiek of schoenen kan maken.

HANDIGE HANDEN, CREATIEVE GEESTEN

Samen met de docenten van de creatieve en technische vakken op Compaen VMBO ontwikkelde FluXus lessenseries voor leerjaar 1 en 2. In deze lessen maken de leerlingen kennis met digitaal ontwerpen en produceren in het FluXlab. Prototypes worden tijdens de techniek- en kunstlessen op school op ware grootte gemaakt, schaalvergroting maken ze tijdens de wiskundeles en in de Nederlandse les schrijven zij een tekst over hun ontwerp voor een tentoonstelling.

ACTIVITEITEN I (aantal leerlingen)

2018 | 2019

CULTUUREDUCATIE MET KWALITEIT

5.347 | 8.758

BREDE SCHOOL / PO

3.275 | 4.192

CULTUURMENU / PO

32.363 | 13.000*

JONGERENEDUCATIE / VO

2.760 | 789**

* Met ingang van 2019 werken we waar mogelijk met uniek bereik en worden leerlingen binnen een programma niet dubbel geteld. Dit laat voor nu een afwijking ten opzichte van 2018 zien, maar geeft uiteindelijk een eerlijker beeld. Met ingang van 2020 zal dit ook worden toegepast voor Brede school.

** Er zijn minder Rondjes Cultuur georganiseerd en daarmee minder leerlingen bereikt. Docentbereik en vakdocentbereik is versterkt (zie tabel II)

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

DE KUNST VAN TAAL

In opdracht van FluXus Onderwijs hebben kunstvakdocenten samen met basisscholen en experts van de schoolbesturen Agora en Zaan Primair bronnenboeken ontwikkeld onder de titel De Kunst van Taal. Voor elk bronnenboek vormt een tijdloos prentenboek de basis voor activiteiten op het gebied van dans, drama en muziek. Spelenderwijs vergroten de leerlingen zo hun mondelinge taalvaardigheid.

De werkvormen zijn laagdrempelig en toegankelijk, zodat ook leerkrachten die geen affiniteit met dans, drama en/of muziek hebben er mee kunnen werken.

ACTIVITEITEN II

(aantal scholen, leerkrachten en vakdocenten)

	LEERKRACHTEN	VAKDOCENTEN	SCHOLEN
CULTUUREDUCATIE MET KWALITEIT	391	65	45
BREDE SCHOOL / PO	-	82	46
CULTUURMENU / PO	-	41	50
JONGERENEDUCATIE / VO	14	21	5

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

FLUXUS VRIJE TIJD EN AMATEURKUNST

Voor het FluXus-programma Vrije tijd en Amateurkunst was 2019 een bewogen jaar. Veel tijd en energie ging zitten in het leeghalen van de oude panden en het inrichten van de nieuwe ruimtes in de Verkadefabriek. Bij de afdeling Muziek moesten wij na 40 jaar trouwe dienst afscheid nemen van coördinator Gertru Pasveer.

Ondanks dit alles bleef het aantal docenten vrijwel gelijk. Wij mochten zelfs een aantal nieuwe docenten verwelkomen, die het aanbod nog gevarieerder maken. Nieuw zijn onder andere de lessen saz, interieurdesign en een jongerentheatergroep. Daarnaast werden er tal van activiteiten georganiseerd voor talenten en andere amateurkunstenaars in de Zaanstreek.

‘amateurs en professionals werken samen en leren van elkaar’

Ook werd druk geëxperimenteerd met nieuwe werkvormen. Bij de afdeling Beeldend werd een start gemaakt met zogenaamde maakplekken. Dit zijn plekken waar amateurs en professionals samen werken en leren van elkaar. Hiermee sluit FluXus aan bij de maakindustrie, die zo kenmerkend is voor de Zaanstreek.

fotografie Adriaan Westra (Zaanse Beeldbrigade)

fluxus

kunst • cultuur
voor iedereen

HET GEHEIM VAN DE ZAA NSTREEK

Musicalproductie 'Het Geheim van de Zaanstreek' werd uitgevoerd door 125 amateurs: dansers, spelers, zangers, kostuum- en decormakers en muzikanten, begeleid door docenten uit het FluXus netwerk. Zo'n 1.000 basisschoolleerlingen zagen de voorstelling als onderdeel van een educatief programma over de geschiedenis van het Weverhuisje, dat samen met het Zaanse Museum werd ontwikkeld. Ook het Zaantheater was partner en stelde een week lang de theaterzaal ter beschikking.

De jonge theatermakers bij FluXus hielden [een vlog](#) bij die kijkjes achter de schermen biedt!

fotografie Sandra Lindeman

BEREIK

2018 | 2019

NETWERKDOCENTEN

113 | 105

EXTERNE HUURDERS

47 | 30

AANTAL LEERLINGEN

3.010 | 2.965

JAN PASVEERCONCOURS

Na 18 edities heeft het Jan Pasveer-concours een belangrijke plek verworven in het Zaanse muziekleven. De winnaar van het ensemble-concours in 2019 - popschoolband ANTI! – bewijst dat het concours over de grenzen van de klassieke kaders kan kijken. Niet alleen de klassieke muziek, maar alle genres zijn op hoog niveau vertegenwoordigd.

Bekijk op onze [Facebookpagina](#) de foto's van de finalisten of [bekijk het optreden van ANTI! in Paradiso](#) de zomer na hun concourszege.

fluxus

kunst • cultuur
voor iedereen

INSECT

Docenten vanuit alle disciplines ontwikkelden samen de productie INSECT. Kinderen en jongeren werkten vanuit kostuum-ontwerp, decor, muziek, theater of dans naar een gezamenlijke voorstelling in het Zaantheater. Met elkaar meekijken en leren wat er komt kijken bij een voorstelling hoorde daar ook bij. Door hun grote betrokkenheid stegen de deelnemers boven zichzelf uit.

FluXus maakplek de Zaanse Beeldbrigade zette [een prachtige fotoreportage op Facebook!](#)

fotografie Joyce Wolff-Berghouwer (Zaans Beeldbrigade)

IKTOON

Tijdens de negende editie van iktoondeZaanstreek deden ruim 1.500 amateur-kunstenaars mee. FluXus initieerde samenwerkingen tussen verenigingen en amateurkunstenaars en zocht actief contact met parken en erfgoedlocaties. Dit resulteerde in meer dan 100 activiteiten op verschillende locaties in de Zaanstreek tijdens iktoon-maand juni. Nieuwe initiatieven werden ondersteund met productie, techniek en inhoudelijke vakdeskundigheid.

De Zaanse Beeldbrigade maakte [foto's van talentenjacht Zaanse Juweeltjes](#) en Soli Zaandam zette [foto's en kort filmpjes op Facebook van Muziek op de Gracht.](#)

fluxus

kunst • cultuur
voor iedereen

PRESENTATIES

2018 | 2019

AANTAL MOMENTEN

232 | 234

AANTAL DEELNEMERS

2.817 | 3.032

AANTAL BEZOEKERS

15.982 | 16.280

Bayke fotografie

ZAANS ZILVER

'AUW! de liefde' heette de voorstelling van de 60-plus talenten van Zaans Zilver in 2019. Dankzij een bijdrage van het Fonds voor Cultuurparticipatie en sponsoring door Forbo Flooring Systems kon er een volgende stap in de talentontwikkeling gezet en werden de deelnemers betrokken bij het maakproces. In aanloop naar de voorstelling ging Zaans Zilver op tournee langs zeven verzorgingshuizen.

De voorstelling (nog eens) zien?
RTVZaanstreek heeft de voorstelling integraal uitgezonden en de opname is [online terug te kijken!](#)

FLUXUS
ANIMATIE FILM
FESTIVAL

Op initiatief van twee netwerkdocenten werd begin 2019 het eerste Fluxus Animatie Film Festival georganiseerd. Een dag lang kon jong en oud kennis maken met animaties van over de hele wereld. Het festival kreeg bijna 2.000 inzendingen. De Award die 's avond werd uitgereikt, werd ontworpen door de jongeren van het Fluxus Productieteam.

Bij Zaanse Verhalen kwamen de [initiatiefnemers en enkele jongeren van het Productieteam aan het](#)

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

FLUXUS ZORG & WELZIJN

FluXus wil er zijn voor álle Zaankanters, ook diegenen voor wie kunst en cultuur niet zo vanzelfsprekend zijn. Via het onderwijs worden natuurlijk alle kinderen bereikt maar daarnaast zijn er nog veel meer mensen in de stad voor wie het leven met kunst en cultuur aangenamer en zinvoller kan zijn. Denk aan ouderen, jongeren, nieuwkomers of mensen met een beperking.

Feit is dat deze mensen de weg naar FluXus niet vanzelf vinden. Daarom heeft FluXus in 2019 stevig geïnvesteerd in samenwerking met organisaties die deze doelgroepen goed kennen. Organisaties zoals sociale wijkteams, zorgaanbieders, ouderenorganisaties, New Bees, De Sluis, etc. Het gevolg is dat vanuit deze samenwerking veel nieuwe initiatieven ontstaan. Door de positie die FluXus heeft binnen het onderwijs en de amateurkunst kunnen verbindingen gelegd worden die eerder niet tot stand kwamen.

Theatergroep Odion-FluXus

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

SENIOREN THEATER

Najaar 2019 startte in de Pelikaan in Krommenie een theatergroep van 12 senioren onder leiding van theaterdocente Elise Fernandez. Deze ouderen wilden dichtbij huis iets doen en zochten via Seniorenvereniging Krommenie (SKV) contact met FluXus. SKV zorgt voor de werving, FluXus voor de artistieke invulling. Samen werken de deelnemers toe naar een optreden.

THEATERGROEP ODION-FLUXUS

De theatergroep opgezet door Odion en FluXus ging het tweede jaar in. Tien cliënten van Odion werken met een theaterdocent, die veel expertise heeft in het werken met deze doelgroep. Elke maandag en dinsdag repeteren ze bij FluXus in de Pasveerzaal. De cliënten maken grote stappen. Samen spelen en elkaar uitdagen, komt hun ontwikkeling ten goede.

Meegenieten van het spel van deze theatergroep? RTVZaanstreek registreerde de presentatie van [hun voorstelling 'De Verhuizing'](#).

fluxus

 kunst • cultuur
voor iedereen

JONGEREN POELBURG

In Poelenburg werkten we actief samen met Sportbedrijf Zaanstad en de Jongerenwinkel. Samen met jongerenwerkers bedenken de bezoekers van de Jongerenwinkel activiteiten op het gebied van sport en cultuur. In 2019 deden 40 jongeren mee aan workshops straattekenen, schilderen, fotografie en sazen spelen en 50 jongeren namen deel aan de zomeractiviteiten op de sportvelden van Olympia.

INHAKEN EN MEEZINGEN

Voor nieuwkomers én mensen die altijd al of langer in de Zaanstreek wonen, zijn in 2019 drie meezing-evenementen georganiseerd. Deze participatieactiviteiten richten zich via taal en cultuur op positieve contacten tussen Zaankanters en nieuwkomers. De laatste editie trok 75 deelnemers die samen Nederlandse en Arabische liedjes zongen en afsloten met polonaise, hapjes en drankjes. Vanuit De Sluis, die zich richt op vluchtelingen en nieuwkomers werd er [een vlog](#) gemaakt van het meezing-evenement in november. Zing gerust mee!

fluxus

kunst + cultuur
voor iedereen

PODIUM DE FLUX

Voor Podium de Flux en haar popschool was 2019 een bewogen jaar. In tegenstelling tot FluXus is er voor De Flux nog geen nieuwe definitieve huisvesting. Podium de Flux kan tijdelijk terecht in de Hemkade. In 2019 is samen met partijen in het veld gekeken naar een oplossing voor de toekomst, die recht doet aan de brede Zaanse popcultuur. In 2020 worden daar samen met de gemeente vervolgstappen in gezet.

Intussen bleef de winkel geopend en zijn er, ondanks het feit dat De Flux pas in juni een eigen onderkomen had, veel optredens en activiteiten georganiseerd. Partnerschappen met de Zaanse hiphopscene, De Groote Weiver, Zaantheater en Jottem werden geïntensiveerd.

Ook speelde De Flux weer een belangrijke rol bij de inmiddels langlopende samenwerking met Haltpop. Zaanse regio-artiesten en bands hebben een groter platform gekregen. Meer talent mochten supportshows verzorgen voor een groter publiek van bekende bands. Daarnaast heeft De Flux een nieuw provinciaal talentontwikkelingsproject bedacht met de titel 'Op Sleeptouw'. NH Pop, het samenwerkingsverband van de Noord Hollandse poppodia, heeft dit verder uitgewerkt en gerealiseerd.

DE FLUX POPSCHOOL

	EVENTS	DEELNEMERS	BEZOEKERS
DJ LESSEN, BANDCOACHINGS, PRESENTATIES	60	70	410
MASTERCLASSES, WORKSHOPS	1	50	52*
JAMSESSIES	8	300	300*

* deelnemers en bezoekers
vallen hier samen

OPENING
HEMKADE

Na maanden van concerten op locatie in samenwerking met onder meer het Zaantheater, De Groote Weiver en Club Next, opende Podium de Flux in 2019 haar nieuwe tijdelijke locatie aan de Hemkade 48. Een locatie met een grotere capaciteit zonder aan intimiteit in te boeten. De kroon op maandenlang hard werken aan inrichting en akoestiek was het Open Huis waarmee op 4 juni de opening werd gevierd.

RTVZaanstreek was erbij en laat Artistiek leider Vincent Kruger aan het woord en geeft een leuke [sfeerimpressie van het Open Huis](#) en de nieuwe locatie!

ZOMERFEEST
POPSCHOOL

In 2019 organiseerde de FluX Popschool voor de derde keer een Zomerfestival. Een moment voor de popschool-bands om zichzelf te presenteren aan het grote publiek. Op het plein voor de Bullekerk trokken de bands op het podium belangstellenden en voorbijgangers aan. Aan de overkant in Pasveerzaal, organiseerde de Muziekschool hun Ensemblemarathon.

[Even terugkijken kan op YouTube](#). RTVZaanstreek stond die middag bij het podium en laat de muzikanten shinen.

fotografie Johan van Bree

BLUES AAN DE ZAAAN

Half november werd Zaanstad voor twee dagen ondergedompeld in de blues met de vijfde (jubileum) editie van Blues aan de Zaan. Gevestigde namen deelden het podium met nieuw talent. De zondag was gereserveerd voor local hero Ruben Hoeke met band. Hij ontving zijn vrienden van The Damned & Dirty op het podium en Jan Akkerman eerde hem met een gastoptreden.

Er zijn prachtige foto's van zowel [dag 1](#) als [dag 2](#) gemaakt, die je meteen doen verlangen naar de volgende Blues aan de Zaan!

fotografie Ron Koffeman

REGGAE MET THE ZEN

In samenwerking met The Zen, reggae hart van Noord Holland, werd een nieuwe serie met reggae concerten opgezet. Podium de Flux werd een aantal avonden omgetoverd tot reggaetempel van Nederland met optreden van Jamaicaanse helden en iconen aangevuld met regionaal talent.

Tussen de fotoalbums op de [Facebookpagina van De Flux](#) foto's van onder andere het optreden van Fantan Mojah.

ACTIVITEITEN PODIUM DE FLUX

	AANTAL	OPTREDENS	BEZOEKERS
PAND HEMKADE 48	51	110	7.717
FLUX OP LOCATIE	22	32	2.950
FESTIVALS	4	21	1.750
TOTAAL	76	154	12.117

Fantan Mojah - fotografie Barend de Keijzer

Dit jaarverslag is een uitgave van
Stichting FluXus, centrum voor de kunsten Zaanstad

Westzijde 168
1506 EK Zaandam
www.fluxus.nl

Gepubliceerd in juni 2020